

**FİNANSAL KİRALAMA, FAKTORİNG VE FİNANSMAN ŞİRKETLERİNİN
KURULUŞ VE
FAALİYET ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK¹**
(10 Ekim 2006 tarih ve 26315 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanmıştır.)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerinin

- a) Kuruluş ve faaliyet izinlerine,
- b) Ana sözleşme değişiklikleri ve hisse devirlerine,
- c) Yöneticilerine,
- ç) Düzenleyecekleri sözleşmelere,
- d) İşlem sınırlarına,
- e) Faaliyet izinlerinin iptaline,
- f) Birleşme, devir, bölünme ve tasfiyelerine,
- g) Muhasebe, raporlama ve denetimlerine

ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 93 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun 10 uncu, 12 nci ve 32 nci maddeleri ile 30/9/1983 tarihli ve 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 12 nci ve 13 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

- a) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,
- b) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,
- c) Kontrol: Bir tüzel kişinin; sermayesinin, asgarî yüzde elli birine sahip olma şartı aranmaksızın, çoğunluğuna doğrudan sahip olunması veya bu çoğunluğa sahip olunmamakla birlikte imtiyazlı hisselerin elde bulundurulması veya diğer hissedarlarla yapılan anlaşmalara istinaden oy hakkının çoğunluğu üzerinde tasarrufta bulunulması suretiyle veya herhangi bir suretle yönetim kurulu üyelerinin karara esas çoğunluğunu atayabilme ya da görevden alma gücünün elde bulundurulmasını,

ç) **(Değişik:RG-23/3/2008-26825)²** Özkaynak: Ödenmiş sermaye, sermaye yedekleri, kâr yedekleri, dönem net kârı, geçmiş yıllar kârı ve Kurulca belirlenecek diğer kalemler

¹ 23/3/2008 tarihli ve 26825 sayılı, 26/6/2009 tarihli ve 27270 sayılı, 14/1/2011 tarihli ve 27815 sayılı ve 24/2/2011 tarihli ve 27856 sayılı Resmi Gazetelerde yayımlanan Yönetmelikler ile değiştirilen şeklidir.

² Bendin değiştirilmeden önceki hali: “Özkaynak: Ödenmiş sermaye, sermaye yedekleri, kar yedekleri ve dönem net karı toplamından varsa dönem zararı ve geçmiş yıllar zararının düşülmesi suretiyle elde edilen bakiye ile nitelikleri Kurulca belirlenecek sermaye benzeri borçları,”

toplamından varsa dönem net zararı, geçmiş yıllar zararı ve Kurulca belirlenecek diğer kalemlerin düşülmesi suretiyle elde edilen bakiye ile nitelikleri Kurul tarafından belirlenecek sermaye benzeri borçları,

d) Şirket: Türkiye’de kurulu finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri ile yurtdışında kurulu bu kuruluşların Türkiye’de açılacak ilk şubelerini,

e) Şube: Şirketlerin bağımlı bir parçasını oluşturan ve şirketlerin faaliyetlerinin tamamını veya bir kısmını kendi başına yapan her türlü işyerini,

f) Temsilcilik: Şirketlerin bağımlı bir parçasını oluşturan, herhangi bir finansal kiralama, faktoring veya finansman işlemi yapmamak kaydıyla müşteriler ile şirket merkezi arasında irtibatı sağlayan, ürün tanıtımı ve pazarlama hizmeti veren birimi,

g) Tüketici: Malı veya hizmeti satın alarak nihai olarak kullanan veya tüketen gerçek veya tüzel kişiyi

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Kuruluş ve Faaliyet İzinleri

Kuruluş şartları

MADDE 4 – (1) Şirketlerin;

a) Anonim şirket şeklinde kurulması,

b) **(Değişik:RG-24/2/2011-27856)**³ Ödenmiş sermayelerinin faktoring ve finansman şirketleri için yedi milyon beş yüz bin Türk Lirasından, finansal kiralama şirketleri için 3226 sayılı Kanununun 11 inci maddesinde belirtilen tutardan az olmaması,

c) Hisse senetlerinin tamamının nama yazılı ve nakit karşılığı çıkarılması,

ç) Ticaret unvanında "Finansal Kiralama Şirketi", "Faktoring Şirketi" veya "Finansman Şirketi" ibaresinin bulunması,

d) Ana sözleşmelerinin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olması,

e) Kurucularının bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde sayılan şartları taşıması,

f) Kurucularının tüzel kişi olması hâlinde Kurumun etkin denetimini engellemeyecek şeffaf ve açık bir ortaklık yapısının olması

şarttır.

Kurucuların nitelikleri

MADDE 5 – (1) Şirket kurucuları ile şirketin tüzel kişi kurucularında yüzde on ve daha fazla paya sahip veya kontrolü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilerin;

a) 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre müflis olmaması, konkordato ilân etmiş olmaması, uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırma başvurusunun tasdik edilmiş olmaması ya da hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmiş olmaması,

b) İradî tasfiye haricinde faaliyet izni kaldırılmış veya Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmiş bankalarda veya 5411 sayılı Bankacılık Kanununun yürürlüğe girmesinden önce Fona devredilmiş olan bankalarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on ve daha fazla paya sahip olmaması veya kontrolü elinde bulundurmaması,

c) Tasfiyeye tâbi tutulan bankerler ile iradi tasfiye haricinde faaliyet izni kaldırılan faktoring, finansal kiralama, finansman ve sigorta şirketleri ile para ve sermaye piyasalarında

³ Bendin değiştirilmeden önceki hali: “Ödenmiş sermayelerinin faktoring ve finansman şirketleri için beş milyon Yeni Türk Lirasından, finansal kiralama şirketleri için 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun 11 inci maddesinde belirtilen tutardan az olmaması,”

faaliyet gösteren kurumlarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmaması veya kontrolü elinde bulundurumaması,

ç) Taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar bile mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca üç yıldan fazla hapis cezasıyla cezalandırılmamış olması veya mülga 25/4/1985 tarihli ve 3182 sayılı Bankalar Kanununun, mülga 18/6/1989 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununun, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun, 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun, 8/6/1933 tarihli ve 2279 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Kanununun ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun hapis cezası gerektiren hükümlerine muhalefet yahut mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu veya diğer kanunlar uyarınca basit veya nitelikli zimmet, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlâk kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, karapara aklama, vergi kaçakçılığı suçlarından veya bu suçlara iştiraktan hükümlü bulunmaması,

d) Şirketin kuruluşunda taahhüt ettikleri sermaye miktarını karşılayabilir düzeyde mali güç ve itibara sahip bulunması

zorunludur.

Kuruluş izni

MADDE 6 – (1) Şirket kuruluşlarına Kurulca izin verilir. Şirket kurulması için ek-1'de belirtilen belgelerle birlikte Kuruma başvurulması zorunludur. Kurum gerekli göreceği ilave bilgi ve belgeleri talep etmeye yetkilidir.

Faaliyet izni

MADDE 7 – (1) Kurulca kuruluş başvurusunun uygun görülmesi halinde kuruluş işlemlerinin ilgili mevzuat çerçevesinde tamamlanmasını müteakip şirketlerce;

a) Finansal faaliyet izin belgesi harç yükümlülüğünün yerine getirilmiş olması,

b) Ana sözleşmenin Ticaret Siciline tescil edilip Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanmış olması,

c) İmza yetkisine sahip kişilerin belirlenmiş olması,

ç) Uygun hizmet birimleri ile iç kontrol, muhasebe, bilgi işlem ve raporlama sistemlerinin kurulmuş, bu birimler için yeterli personel kadrosunun oluşturulmuş ve personelin buna uygun görev tanımları ile yetki ve sorumluluklarının belirlenmiş olması,

d) Yönetim kurulu üyeleri ile genel müdürün bu Yönetmeliğin 14 ve 15 inci maddelerinde belirtilen şartları taşımaları,

e) **(Ek Bend:RG-24/2/2011-27856)** Şirket kurucularınca taahhüt edilen sermayenin, asgari sermaye tutarına kadar olan kısmının tamamen ve nakden ödenmiş olması

kaydıyla faaliyet izni alınmak üzere ek-2'de yer alan bilgi ve belgelerle Kuruma başvurulur. Kurum gerekli göreceği ilave bilgi ve belgeleri talep etmeye yetkilidir.

(2) Kuruluş iznini takip eden yüzseksen gün içerisinde faaliyet izni almak üzere başvuruda bulunmayan şirketlerin kuruluş izinleri geçersiz sayılır.

(3) Faaliyette bulunmaları Kurulca uygun görülenlere, Kurumca "Faaliyet İzin Belgesi" verilir. İzin belgesi, herkesin görebileceği şekilde, işyerinde asılı bulundurulur.

(4) Faaliyete geçilmesini müteakip faaliyete geçiş tarihinin bildirilmesi ve adres ve iletişim bilgilerinin Kuruma gönderilmesi zorunludur.

(5) Faaliyet izninin alınmasını müteakip bir yıl içerisinde faaliyete geçmeyen şirketlerin faaliyet izni Kurulca iptal edilir.

Yurtdışında kurulu şirketlerin Türkiye’de ilk şubelerini açmaları

MADDE 8 – (1) Yurtdışında kurulu şirketlerin Türkiye’de ilk şubelerini açmaları Kurulun iznine tabidir.

(2) Yurtdışında kurulu bir şirketin Türkiye’de ilk şubelerini açabilmesi için;

a) Türkiye için ayırdığı sermaye miktarının bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen tutardan az olmaması,

b) Şirketin yüzde on ve daha fazla paya sahip gerçek kişi ortakları ile tüzel kişi ortaklarının sermayesinde yüzde on ve daha fazla paya sahip gerçek kişi ortaklarının bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen nitelikleri haiz olması,

c) Türkiye’deki faaliyet konusuyla ilgili olarak kurulu olduğu ülkede en az üç yıldır faaliyet gösteriyor olması,

zorunludur.

(3) Yurtdışında kurulu şirketlerin Türkiye’de ilk şubelerini açabilmeleri için ek-3’te yer alan belgelerle Kuruma başvurulması gerekmektedir. Kurum gerekli göreceği ilave bilgi ve belgeleri talep etmeye yetkilidir.

(4) Bu şirketlerce ilk şube dışında şube açılması, yurtiçinde şube açılmasıyla aynı esas ve usullere tabidir. Ancak, bu halde şubelerden birinin merkez şube olarak tespit edilerek Kuruma bildirilmesi şarttır.

Yurtdışında kurulu şirketlerin Türkiye’de temsilcilik açmaları

MADDE 9 – (1) Yurtdışında kurulu şirketlerin Türkiye’de temsilcilik açması ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla Kurumun iznine tabidir. Temsilcilik açacak şirketlerin sermayelerinin bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen tutardan az olmaması ve konularıyla ilgili olarak kurulu oldukları ülkede en az üç yıldır faaliyet gösteriyor olmaları gerekir.

(2) Yurtdışında kurulu şirketlerin Türkiye temsilcilerinin bu Yönetmeliğin 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen nitelikleri taşıması zorunludur.

(3) Kuruma yapılacak başvurulara yurtdışında kurulu şirket ile temsilcisinin bu Yönetmelikte belirtilen şartları taşıdığını tevsik edici belgelerin eklenmesi zorunludur.

(4) Yapılacak değerlendirme sonucunda Kurumca uygun görülmesi halinde temsilcilik açma izni verilir. Temsilciliklerin açılış tarihleri ile adres ve iletişim bilgilerinin açılışlarını müteakip otuz gün içerisinde Kuruma bildirilmesi zorunludur.

Türkiye’de faaliyette bulunan şirketlerin yurtiçinde şube ve temsilcilik açmaları

MADDE 10 – (1) Şirketlerin yurtiçinde şube ve temsilcilik açmaları Kurumun iznine tabidir. Şube veya temsilcilik açmak üzere Kuruma başvuracak şirketlerin bu Yönetmelikte yer alan işlem sınırlarına uyumlu olarak faaliyet göstermeleri ve her bir şube veya temsilcilik

için bir milyon Yeni Türk Lirası tutarında ödenmiş sermayeye sahip olmaları gerekir. Kuruma yapılacak başvurulara şube veya temsilcilik açılışına ilişkin Yönetim Kurulu kararı ve şube veya temsilcilik açılma nedenlerini ayrıntılı olarak açıklayan fizibilite raporunun eklenmesi zorunludur. Yapılacak değerlendirme sonucunda Kurumca uygun görülmesi halinde şirketlere şube veya temsilcilik açma izni verilir.

(2) Şubeler ve temsilcilikler Kurumdan izin aldıktan sonra doksan gün içerisinde Ticaret Siciline tescil ve ilan ettirilerek faaliyete geçerler. Bu süre içerisinde faaliyete geçilmemesi halinde şube veya temsilcilik açılış izni geçersiz olur. Açılışına izin verilen şube ve temsilciliklere ilişkin Ticaret Sicil Gazetesinin noter onaylı bir örneği ile şubeler ile ilgili olarak 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca finansal faaliyet izin belgesi harç yükümlülüğünün yerine getirildiğine dair belgenin Kuruma gönderilmesi zorunludur.

(3) Kurumca şubelere ayrıca "Şube İzin Belgesi" verilir. Bu belge herkesin görebileceği şekilde şubelerde asılı bulundurulur.

(4) Şirketler kapanan şubelerini ve temsilciliklerini, kapanış tarihini izleyen on beş iş günü içinde şubeler için "Şube İzin Belgesi"ni de iade etmek suretiyle Kuruma bildirirler.

(5) Şube ve temsilciliklerin adres değişikliklerinin on beş gün içerisinde Kuruma bildirilmesi zorunludur. Şirketlerin bir ilde bulunan şube veya temsilciliklerinin başka bir ile taşınması yeni şube veya temsilcilik açılması esaslarına tabidir.

(6) Şirketler her ne ad altında olursa olsun şube ve temsilcilik dışında teşkilatlanmaya gidemezler ve acentelik veremezler.

(7) Serbest bölgelerde şube ve temsilcilik açılması yurtiçinde şube ve temsilcilik açma esaslarına tabidir.

(8) **(Ek Fıkra:RG-24/2/2011-27856)** Şirketlerin ürün tanıtımı için bankalarla yapacakları anlaşmalar çerçevesinde banka şubelerinin ve tanıtım kanallarının kullanılması bu madde hükümlerine tabi değildir.

Türkiye’de faaliyette bulunan şirketlerin yurtdışı teşkilatları

MADDE 11 – (1) Şirketlerin yurtdışında teşkilatlanması, ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla serbesttir. Faaliyete başlanmasını ve faaliyetin sona erdirilmesini müteakip otuz gün içerisinde Kuruma bildirimde bulunulması şarttır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ana Sözleşme Değişikliği ve Hisse Devrine İlişkin Hükümler

Ana sözleşme değişikliği

MADDE 12 – (1) Şirketlerin ana sözleşmelerinin değiştirilmesinde Kurumun uygun görüşü aranır. Kurumca uygun görülmeyen değişiklik tasarıları genel kurulda görüşülemez. Sicil memuru, Kurumun uygun görüşü olmaksızın ana sözleşme değişikliklerini Ticaret Siciline tescil edemez.

(2) Şirketlerin adres değişikliklerini değişiklik tarihinden itibaren on beş gün içerisinde Kuruma bildirmeleri zorunludur.

Hisse devri

MADDE 13 – (1) Bir kişinin, şirket sermayesindeki payının yüzde onu aşması veya şirket kontrolünün el değiştirmesi sonucunu doğuran pay devirleri Kurulun iznine tabidir.

(2) Pay defterine kaydedilen hisse devirlerinin izne tabi olmasalar bile bir ay içerisinde Kuruma bildirilmesi zorunludur.

(3) Şirket sermayesinde yüzde on ve üzeri paya sahip olan tüzel kişilerin kontrolünün el değiştirmesi sonucunu doğuran hisse devirleri Kurulun iznine tabidir.

(4) İzne tabi hisse devirlerinde hisse devralacakların kurucularda aranan nitelikleri taşımaları şarttır. Hisse devralacakların kurucularda aranan nitelikleri taşıdıklarını tevsik edici belgelerin Kuruma tevdi edilmesi zorunludur.

(5) İzne tabi olup, izin alınmadan yapılan hisse devirleri pay defterine kaydolunamaz. Bu hükme aykırı olarak pay defterine yapılan kayıtlar hükümsüzdür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yöneticiler

Yönetim kurulu üyeleri ve birinci derece imza yetkilileri

MADDE 14 – (1) Şirketlerin yönetim kurulu üyeleri ile birinci derece imza yetkililerinin bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen şartları (d) bendi hariç olmak üzere taşımaları zorunludur.

Genel müdür ve yardımcıları

MADDE 15 – (1) **(Değişik:RG-24/2/2011-27856)**⁴ Şirketlere 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartları (d) bendi hariç olmak üzere taşıyan, lisans düzeyinde öğrenim görmüş ve finans veya işletmecilik alanında en az yedi yıllık mesleki tecrübeye sahip bir genel müdür atanır. Genel müdür, bulunmadığı hallerde vekili, şirketlerin yönetim kurulunun doğal üyesidir.

(2) Genel müdür yardımcılarının bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen şartları (d) bendi hariç olmak üzere taşımaları, lisans düzeyinde öğrenim görmüş ve finans veya işletmecilik alanında en az beş yıllık mesleki tecrübeye sahip olmaları şarttır. Başka unvanlarla istihdam edilseler dahi, yetki ve görevleri itibarıyla genel müdür yardımcısına denk konumlarda icrai nitelikte görev yapan diğer yöneticiler de bu Yönetmeliğin genel müdür yardımcılara ilişkin hükümlerine tabidir.

Müdürler kurulu

MADDE 16 – (1) Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyette bulunan yurtdışında kurulu şirketlerin Türkiye'deki yönetim merkezlerinde, yönetim kurulu yetki ve sorumluluklarını taşıyan, merkez şube müdürünün de dahil olduğu en az üç kişilik bir müdürler kurulu oluşturmaları zorunludur. Bu Yönetmelik uygulamasında müdürler kurulu yönetim kurulu, merkez şube müdürü genel müdür hükmünde olup, bu Yönetmeliğin 14 ve 15 inci maddelerinde belirtilen şartlar müdürler kurulu üyeleri için de aranır.

---

⁴ Fıkranın değiştirilmeden önceki hali “Şirketlere bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen şartları (d) bendi hariç olmak üzere taşıyan, lisans düzeyinde öğrenim görmüş ve finans veya işletmecilik alanında en az yedi yıllık mesleki tecrübeye sahip bir genel müdür atanır.”

Şube yöneticisi ve temsilciler

MADDE 17 – (1) Şirketlerin şube yöneticisi ve temsilcilerinin bu Yönetmeliğin 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen şartları taşımaları zorunludur.

Atama

MADDE 18 – (1) Genel müdür ve yardımcıları, birinci derece imza yetkisine sahip kişiler, şube yöneticileri ve temsilciler yönetim kurulu kararı ile atanır.

(2) Yönetim kurulu üyesi, genel müdür ve yardımcıları ile birinci derece imza yetkisine sahip kişiler, müdürler kurulu üyeleri, şube yöneticileri ve temsilcilerin atanmalarını veya seçilmelerini müteakip bir ay içerisinde bu Yönetmelikte aranan şartları taşıdıklarını gösteren belgeler ve atanmalarına veya seçilmelerine ilişkin karar örneği ile birlikte Kuruma bildirilmesi şarttır. Kuruma yapılacak bildirimlere şube yöneticileri ve temsilciler için hizmet sözleşmelerinin bir örneğinin eklenmesi zorunludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Şirketlerin Düzenleyecekleri Sözleşmelere İlişkin Hükümler

Yazılı sözleşme zorunluluğu

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine göre kendilerine faaliyet izni verilen şirketlerin, müşterileri ile yapacakları işlemler için yazılı sözleşme düzenlemeleri zorunludur.

Finansman şirketlerinin genel sözleşme zorunluluğu

MADDE 20 – (Değişik:RG-24/2/2011-27856)⁵ (1) Finansman şirketleri, kredilendirecekleri mal ve hizmetleri temin eden satıcılarla önceden genel bir sözleşme yaparlar. Finansman şirketlerince açılan krediler, genel sözleşmedeki esaslara göre tüketicinin nam ve hesabına mal veya hizmetin teslim veya temini ile birlikte doğrudan satıcıya ödenir. Ancak kredi geri ödemeleri adına kredi açılanlar tarafından finansman şirketlerine yapılır. 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 38/A maddesi hükmü uyarınca konut finansmanı faaliyetleri bu hükmün dışındadır.

Finansal sözleşmelerinde süre kısaltımı

MADDE 21 – (1) Finansal sözleşme süreleri aşağıdaki mallar için dört yıldan kısa olabilir:

a) Teknolojik niteliği veya ekonomik yararlanma ve işletme süresi itibariyle kullanımının dört yıldan kısa olduğu Kurumca onaylanan mallar.

b) Yurtiçinde ve yurtdışında yerleşik finansal kiralama şirketleri tarafından yapılan kiralama işlemlerinde, sözleşmenin ilgili düzenlemelerde yer alan haklı nedenlerle sona ermesi ya da feshi halinde, finansal kiralama sözleşmesine konu malın asgari dört yıl süresini doldurulması kaydıyla aynı kiracı veya başka bir kiracıyla yapılan finansal kiralama sözleşmesine konu olan mallar.

c) Yurtiçinde ve yurtdışında savaş hali ile savaşa yol açabilecek durumlar veya sabotaj, yangın, ağır kaza ve tabii afetler sebebiyle zarar gören mallar ile bu sebeplerle kiralayana ya da kiracısı zarar gören mallar.

⁵ Maddenin değiştirilmeden önceki hali: “Finansman şirketleri, kredilendirecekleri mal ve hizmetleri temin eden satıcılarla önceden genel bir sözleşme yaparlar. Finansman şirketlerince açılan krediler, genel sözleşmedeki esaslara göre tüketicinin nam ve hesabına mal veya hizmetin teslim ve temini ile birlikte, doğrudan satıcıya ödenir. Ancak kredi geri ödemeleri adına kredi açılanlar tarafından finansman şirketlerine yapılır.”

(2) **(Değişik:RG-24/2/2011-27856)**⁶ Finansal kiralama sözleşmesine konu gayrimenkullerin, kiralayanın tüm riskinin tasfiye edildiğine ilişkin tarafların anlaşması şartıyla, iki yıldan kısa olmamak üzere dört yıllık asgari sürenin dolması beklenmeksizin kiracıya devri mümkündür.

ALTINCI BÖLÜM **Sınırlamalar**

Şirketlerin yapamayacakları iş ve işlemler

MADDE 22 – (1) Şirketler;

- a) Ana faaliyet konuları dışında faaliyette bulunamazlar,
- b) Teminat mektubu veremezler,
- c) 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre menkul kıymet ihracı ile uluslararası piyasalardan ödünç para alınması dışında mevduat veya her ne ad altında olursa olsun bir ivaz karşılığı para toplayamazlar.

(2) **(Değişik:RG-24/2/2011-27856)**⁷ Birinci fıkrada belirtilen hususlara ilave olarak faktoring şirketleri kambiyo senetlerine dayalı olsa bile, bir mal veya hizmet satışından doğmuş fatura veya benzeri belgelerle tevsik edilemeyen alacaklar ile Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde tevsik edilemeyen mal veya hizmet satışına bağlı doğacak alacakları satın alamazlar veya tahsilini üstlenemezler.

İşlem sınırı ve karşılıklar

MADDE 23 – (1) Finansal kiralama şirketlerinin net finansal kiralama alacakları ve kiracılardan diğer alacakları toplamı tutarı, faktoring şirketlerinin fon kullandırımından kaynaklanan alacaklarının toplam tutarı ve finansman şirketlerinin kullandıkları kredilerin toplam tutarı özkaynaklarının otuz katını geçemez.

(2) Şirketler, işlemlerinden kaynaklanan alacaklarından doğmuş veya doğması beklenen, ancak miktarı kesin olarak belli olmayan zararlarını karşılamak amacıyla Kurulca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde karşılık ayırmak zorundadır.

(3) **(Ek Fıkra:RG-24/2/2011-27856)** Faktoring ve finansman şirketlerinin asgari özkaynak tutarı 4 üncü madde birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen asgari ödenmiş sermaye tutarından az olamaz. Asgari özkaynak tutarı bu tutarın altına düşen şirketler, bir yıl içinde özkaynaklarını bu tutara yükseltirler.

YEDİNCİ BÖLÜM **Muhasebe, Raporlama ve Denetim**

Muhasebe ve raporlama

MADDE 24 – (1) Şirketler, Kurul tarafından uluslararası standartlar göz önünde bulundurularak belirlenecek usul ve esaslara uygun olarak muhasebe sistemlerinde tekdüzeni

⁶ Fıkranın değiştirilmeden önceki hali: “**(Ek fıkra:RG-26/6/2009-27270)** Finansal kiralama sözleşmesine konu gayrimenkullerin, kiralayanın tüm riskinin tasfiye edildiğine ilişkin tarafların anlaşması ve bu konuda Kuruma bilgi verilmesi şartıyla, iki yıldan kısa olmamak üzere dört yıllık asgari sürenin dolması beklenmeksizin kiracıya devri mümkündür.”

⁷ Fıkranın değiştirilmeden önceki hali: “Birinci fıkrada belirtilen hususlara ilave olarak faktoring şirketleri kambiyo senetlerine dayalı olsa bile, bir mal veya hizmet satışından doğmuş veya doğacak fatura veya benzeri belgelerle tevsik edilemeyen alacakları satın alamazlar veya tahsilini üstlenemezler.”

uygulamak; tüm işlemlerini gerçek mahiyetlerine uygun surette muhasebeleştirmek; finansal raporlarını bilgi edinme ihtiyacını karşılayabilecek biçim ve içerikte, anlaşılır, güvenilir ve karşılaştırılabilir, denetime, analize ve yorumlamaya elverişli, zamanında ve doğru şekilde düzenlemek zorundadır.

(2) Şirketler, şekil ve kapsamı Kurumca belirlenecek mali tablolar ve istatistikî bilgileri istenilen süre ve yöntemlerle Kuruma göndermek zorundadırlar.

Denetim

MADDE 25 – (1) Şirketlerin faaliyetleri, Kurumun yerinde denetim yapmaya yetkili meslek personeli tarafından denetlenir.

(2) Şirketler, Kurumun yerinde denetim yapmaya yetkili meslek personeli tarafından istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermek, defter ve belgelerini ibraz etmek ve incelemeye hazır tutmak zorundadırlar.

Bağımsız denetim

MADDE 26 – (Değişik:RG-24/2/2011-27856)⁸ (1) Şirketlerin genel kurullarına sunulacak yıllık bilançoları ve gelir tablolarının, 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankalarda Bağımsız Denetim Gerçekleştirecek Kuruluşların Yetkilendirilmesi ve Faaliyetleri Hakkında Yönetmelikte öngörülen ilke ve esaslar çerçevesinde ve bankalarda bağımsız denetim yapmaya yetkili kuruluşlarca denetlenmesi şarttır. Şirketlerin yılsonu bağımsız denetim sözleşmelerinin ilgili yılın Ekim ayının sonuna kadar, bağımsız denetim raporlarının ise takip eden yılın 15 Nisan tarihine kadar Kuruma gönderilmesi zorunludur.

(2) (Ek Fıkra:RG-24/2/2011-27856) Bağımsız denetim kuruluşları bağımsız denetim raporlarında, şirketlerin finansal tablolarının ve istatistikî verilerinin 24 üncü maddenin ikinci fıkrası uyarınca belirlenen şekil ve kapsam çerçevesinde düzenlendiği ve şirket kayıtlarıyla tutarlı olduğuna dair görüş belirtirler. Bağımsız denetim kuruluşları, bağımsız denetim raporları eki finansal tablolar ile 24 üncü maddenin ikinci fıkrası uyarınca Kuruma raporlanan finansal tablolar arasında farklılık oluşması durumunda, söz konusu farklılıkları ayrı bir başlık altında açıklarlar.

Bilgi verme

MADDE 27 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanması çerçevesinde şirketler, Kurum tarafından talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi Kuruma tevdi etmek zorundadırlar.

Yurtdışından temin edilecek belgeler

MADDE 28 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan başvurularla ilgili olarak temin edilecek belgelerle ilgili hükümler yabancı uyruklu kişiler hakkında da kıyasen uygulanır.

(2) Yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişilerden istenilen belgelerin bu kişilerin yerleşik olduğu ülkede kayıtların tutulduğu bir merci ya da sistem olmaması nedeniyle temin

---

⁸ Maddenin değiştirilmeden önceki hali: “Şirketlerin genel kurullarına sunulacak yıllık bilançoları ve gelir tablolarının, Kurumca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde ve Kurulca uygun görülen bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmesi şarttır. Şirketlerin yılsonu bağımsız denetim sözleşmelerinin ilgili yılın Ekim ayının sonuna kadar, bağımsız denetim raporlarının ise takip eden yılın 15 Nisan tarihine kadar Kuruma gönderilmesi zorunludur.”

edilememesi durumunda, bu durumun ilgili ülkenin yetkili mercilerinden alınacak bir belge ile Kuruma tevsik edilmesi zorunludur.

(3) Bu Yönetmelikte yer alan başvurularla ilgili olarak yurtdışından temin edilecek belgelerin ilgili ülkenin yetkili makamlarınca ve Türkiye'nin o ülkedeki konsoloslüğunca veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olması ve başvuruya belgelerin noter onaylı tercümelerinin de eklenmesi şarttır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Şirketin Sona Ermesi

Faaliyet izninin iptali

MADDE 29 – (1) (Değişik:RG-23/3/2008-26825)⁹ Bu Yönetmeliğin;

a) 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri ile yasaklanan faaliyetlerde bulunan veya adres değişikliğini süresi içerisinde Kuruma bildirmeyen ve yapılan tebligata rağmen adresinde bulunamayan veya faaliyetlerine bir yıl süre ile kesintisiz ara veren ya da

b) 10 uncu maddesinin bir ve altıncı fıkraları veya 12, 13, 19, 20 ve 30 uncu maddelerinin birinci fıkralarından herhangi birine aykırı fiil ve işlemleri bir takvim yılı içerisinde ikiden fazla gerçekleştiren veya Kurumca arka arkaya iki defa yapılan denetimlerde 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile ikinci fıkrasında herhangi birine aykırı fiil ve işlemleri tespit edilen

şirketlerin faaliyet izni Kurulca iptal edilir.

(2) Ortakları kuruluşta aranan şartları kaybeden şirketlere durumlarını bu Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirmeleri için altı aya kadar süre tanınır. Bu süre zarfında durumlarını Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirmeyen şirketlerin faaliyet izni Kurulca iptal edilir.

(3) Merkezi yurtdışında bulunan şirketlerin, merkezinin bulunduğu ülkenin yetkili denetim mercii tarafından faaliyetlerinin durdurulması veya yasaklanması veya Türkiye'de faaliyetlerine devam etmesine ilişkin olumsuz görüş verilmesi durumunda faaliyet izni Kurulca iptal edilir.

(4) Faaliyet izni iptal edilen şirketlerin bu hususun taraflarına tebliğinden itibaren onbeş gün içerisinde "Faaliyet İzin Belgesi"ni Kuruma iade etmeleri gerekir.

(5) Faaliyet izni iptal edilen şirketlerin iptal tarihinden itibaren üç ay içerisinde genel kurullarını toplayarak, şirket nevi ve unvanını değiştirmek veya tasfiye işlemlerini başlatmak üzere karar almaları zorunludur.

(6) **(Değişik:RG-24/2/2011-27856)¹⁰** Faaliyet izni iptal edilenler bu Yönetmelikte belirtilen faaliyetlerle iştigal edemez, ticaret unvanlarında, ilan ve reklamlarında veya

⁹ Fıkranın değiştirilmeden önceki hali: "Bu Yönetmeliğin 22 nci maddesi ile yasaklanan faaliyetlerde bulunan, adres değişikliğini süresi içerisinde Kuruma bildirmeyen ve yapılan yasal tebligata rağmen adresinde bulunamayan, faaliyetlerine kesintisiz bir yıl süre ile ara veren veya bir yıl içerisinde Yönetmelik hükümlerine aykırı fiil veya işlemleri iki defadan fazla gerçekleştiren şirketlerin faaliyet izni Kurulca iptal edilir."

¹⁰ Fıkranın değiştirilmeden önceki hali: "Faaliyet izni bulunmayanlar ve faaliyet izni iptal edilenler bu Yönetmelikte belirtilen faaliyetlerle iştigal edemez, ticaret unvanlarında, ilan ve reklamlarında veya işyerlerinde söz konusu işlemlerle iştigal etikleri izlenimini yaratacak hiçbir kelime, deyim ve işaret kullanamazlar."

işyerlerinde söz konusu işlerle iştigal ettikleri izlenimini yaratacak hiçbir kelime, deyim ve işaret kullanamazlar.

Birleşme, devir, bölünme ve tasfiye

MADDE 30 – (1) Şirketlerin birleşme, devir ve bölünmesi Kurulun iznine tabidir. Şirketlerin birleşme, devir ve bölünmesine ilişkin izin işlemleri çerçevesinde Kurum gerekli göreceği her türlü bilgi ve belgeyi istemeye yetkilidir.

(2) Şirketlerin faaliyetlerine son vermeleri ve tasfiyeleri Kurumun uygun görüşü alınmak kaydıyla genel hükümlere tabidir. Şirketlerin tasfiye süreci gerekli görülmesi halinde Kurumca denetlenebilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Diğer Hükümler

Parasal tutarlar

MADDE 31 – (1) Bu Yönetmelikteki parasal tutarlar her yıl Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan üretici fiyatları endeksindeki artış oranının iki katının gerektirdiği miktarı geçmemek üzere Kurul kararıyla artırılabilir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 32 – (1) 28/4/1992 tarihli ve 21212 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Finansal Kiralama Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik, 8/7/1992 tarihli ve 21278 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Finansal Kiralama İşlemlerinde Süre ve Sınırın Tesbitine Dair Yönetmelik, 21/12/1994 tarihli ve 22148 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Faktoring Şirketlerinin Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik ve 26/7/1994 tarihli ve 22002 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

İntibak süresi

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Şirketler durumlarını, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi de dahil olmak üzere bu Yönetmelik hükümlerine intibak ettirmek zorundadır. Mücbir sebeplerin bulunması ve Kurulca uygun görülmesi halinde bu süre iki yılı geçmemek üzere uzatılabilir. Bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesinde yer alan işlem sınırında aşım olan şirketler, söz konusu aşımaları bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesini müteakip üç ay içinde gidermek zorundadır.

(2) Şirketlerin intibak süresi içerisinde mevcut irtibat bürolarını şube veya temsilciliğe dönüştürmeleri veya kapatmaları zorunludur.

(3) Şirketler bu Yönetmelik hükümlerine intibak edinceye kadar yeni şube veya temsilcilik açamazlar.

(4) Süresi içerisinde bu Yönetmelik hükümlerine intibak eden şirketlere Kurumca "Faaliyet İzin Belgesi" ve şubeler için de "Şube İzin Belgesi" verilir. Bu süre zarfında durumlarını bu Yönetmelik hükümlerine intibak ettiremeyenlerin faaliyet izni kaldırılır.

İntibak**GEÇİCİ MADDE 2 – (Ek:RG-26/6/2009-27270)**

(1) Bu Yönetmeliğin 21 inci maddesinin ikinci fıkrası 26/6/2009 tarihinden önce yapılmış finansal kiralama sözleşmelerine de uygulanır.

(2)(**Ek Fıkra: RG-24/2/2011-27856**) Şirketler durumlarını 31/12/2011 tarihine kadar, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi, 15 inci maddenin birinci fıkrasının son cümlesi ve 23 üncü maddenin üçüncü fıkrası hükümlerine uygun hale getirmek zorundadır.

Yürürlük

MADDE 33 – (1) Bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesinin ikinci fıkrası 1/1/2008 tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 34 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
10/10/2006	26315
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin	
Tarihi	Sayısı
23/3/2008	26825
26/6/2009	27270
14/1/2011	27815
24/2/2011	27856